
[2010-35-RE](#)

CAUSA 2010-35-RE

Número de registre 502-2010. Recurs d'empara

AUTE DEL 7 DE FEBRER DEL 2011

BOPA núm. 10, del 16 de febrer del 2011

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de novembre del 2010, per la representació processal de la Sra. Antònia Vazquez Marquez, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 22 de juliol del 2010 i contra l'aute del 19 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció i del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit la causa, que en el seu dia dicti sentència atorgant l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència del 22 de juliol del 2010;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 23 de desembre del 2010;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Juan Antonio Ortega Díaz-Ambrona;

Antecedents

Primer

El 29 de gener del 2009, la Sra. Antònia Vazquez Marquez va presentar una demanda laboral contra la societat Lleixiu L'Andorrana, SA, mitjançant la qual demanava que es condemnés la defenent al pagament de l'import resultant de la indemnització dels articles 75 i 76 de la Llei 8/2003 sobre el contracte de treball, així com al pagament d'un import a determinar en el judici en concepte d'hores extraordinàries i vacances, tot, augmentat pels interessos legals. També demanava que l'empresa

defenent declarés aquestes quantitats a la CASS i fos condemnada al pagament de les costes processals.

Segon

El 12 de març del 2010, la Secció Civil de la Batllia va dictar una sentència que desestimava la demanda plantejada per la Sra. Antònia Vazquez Marquez contra Lleixiu L'Andorrana, SA, sense fer cap condemna en costes.

Tercer

La representació processal de la Sra. Antònia Vazquez Marquez va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió de la Batllia i, el 22 de juliol del 2010, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que desestimava aquest recurs d'apel·lació i confirmava la sentència de la Batllia del 12 de març del 2010.

De manera detallada, aquesta sentència, després de citar literalment l'article 75 de la Llei sobre el contracte de treball, destaca que, en aquesta causa, només intervenen dos supòsits legals de desistiment justificat: la modificació unilateral per part de l'empresa de l'horari de treball i la declaració i cotització errònia del salari global a la CASS. Pel que fa al primer punt, el Tribunal Superior de Justícia considera que s'ha de combinar l'article abans esmentat amb l'article 55 de la mateixa Llei, combinació de la qual resulta que l'empresari pot canviar unilateralment l'horari de treball d'un treballador, sempre i quan aquest canvi sigui provocat per necessitats imperatives de l'empresa i actuant sense arbitrietat i abús. De les actuacions es va desprendre que el canvi d'horari va ser exigint per l'únic client de l'empresa i, per tant, no es pot imputar a l'empresa un incompliment greu del contracte de treball.

Pel que fa al segon punt, relatiu al falsejament de les declaracions a la CASS, el Tribunal Superior de Justícia apunta que el caràcter ocasional de la manca de declaració i cotització esmentada, com la quantitat afectada, demostren que no es tracta d'una voluntat deliberada de l'empresa de defraudar els interessos de la treballadora o d'un incompliment inacceptable de la legislació vigent, sinó d'unes omissions excepcionals degudes a petits errors del servei administratiu de l'empresa, motiu pel qual s'ha d'excloure el falsejament voluntari establert a l'article 75.4 de la Llei sobre el contracte de treball.

Quart

La representació processal de la Sra. Antònia Vazquez Marquez va formular un incident de nul·litat d'actuacions contra la sentència del Tribunal Superior de Justícia per tal com va considerar que es vulneraven els seus drets a la jurisdicció i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10.1 de la Constitució.

Cinquè

El 19 d'octubre del 2010, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què manifestava que havia motivat llargament la seva decisió, sense tenir la necessitat de donar explicacions del seu raonament, suficientment desenvolupat en la seva resolució anterior. Per consegüent, desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions i condemnava la part demandant al pagament de les costes processals en aquesta instància.

Sisè

El 10 de novembre del 2010, la representació processal de la Sra. Antònia Vazquez Marquez va presentar un recurs d'empara en què manifesta que s'ha vulnerat el seu dret fonamental a la jurisdicció, ja que la recurrent no ha obtingut una decisió fonamentada en Dret pel que fa a una part de les seves peticions.

Després de citar la jurisprudència del Tribunal Constitucional, concretament la causa 2009-6-RE, en relació amb el concepte d'arbitrarietat i de resolució fonamentada en Dret, la part recurrent considera que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia ha motivat erròniament la seva sentència, ja que ha interpretat i aplicat erròniament l'article 55, en relació amb l'article 54, de la Llei 8/2003 sobre el contracte de treball.

Aquesta part pretenia el pagament d'una indemnització pel seu desistiment justificat, per motiu, entre d'altres, de la modificació unilateral de l'empresari del seu horari de treball. El Tribunal Superior de Justícia va considerar que aquesta modificació havia estat provocada per necessitats imperatives de l'empresa. Aquest raonament deriva d'una interpretació i aplicació arbitrària de l'article 55 esmentat.

Segons el parer d'aquesta part, de la combinació dels articles 38 (que la Sala Civil no té en compte en cap moment) i 54 de la Llei sobre el contracte de treball se'n deriva que el legislador ha volgut que l'empresari només pugui modificar l'horari de treball, en l'exercici del poder de direcció i sense l'autorització del treballador, en els supòsits en què aquesta modificació no variï substancialment l'horari de treball pactat.

L'excepció continguda en la sentència objecte de recurs sobre les necessitats imperatives de l'empresa no està prevista per la Llei i l'arbitrarietat reprotxada al Tribunal Superior de Justícia ve donada pel fet que s'aplica l'article 55, en lloc del 38, que no regula ni tan sols l'horari de treball i fent una interpretació que traspasa els límits que l'ordenament jurídic fixa al marge d'interpretació dels òrgans jurisdiccionals.

Per acabar, tot destacant la naturalesa no cassacional del recurs d'empara, demana al Tribunal Constitucional que admeti a tràmit la causa, que en el seu dia dicti sentència atorgant l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions objecte de recurs i que retrotregui les actuacions al moment immediatament anterior al pronunciament de la sentència del 22 de juliol del 2010.

Setè

El 23 de desembre del 2010, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè les resolucions objecte de recurs contenen una fonamentació jurídica i no arbitrària i perquè, en conseqüència, no es produeix la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

Pel que fa a la vulneració del dret a un procés degut, considera que tots els drets fonamentals i les garanties que cita compresos en el dret a un procés degut han estat respectats.

Pel que fa al dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, manifesta que la sentència del Tribunal Superior de Justícia ha analitzat els termes de la indemnització per acomiadament il·legal. Així mateix, considera que la modificació de l'horari laboral entrava dins dels límits del poder

d'organització de l'empresari i contesta a tots els greuges plantejats per la recurrent.

El Ministeri Fiscal conclou que no s'observa cap limitació al dret a la defensa i al dret a la jurisdicció en les resolucions dels tribunals ordinaris, que procuren resposta a cadascuna de les al·legacions de la part recurrent i motiven les decisions que adopten, fonamentant-les en l'ordenament jurídic andorrà.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació del recurs d'empara 2010-35-RE.

Fonaments jurídics

Primer

En aquest recurs d'empara se sol·licita l'anul·lació de la sentència del 22 de juliol del 2010, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i de l'aute del 19 d'octubre del mateix any, dictat pel mateix òrgan judicial. L'anul·lació d'ambdues resolucions es demana al Tribunal Constitucional per considerar que s'ha produït la vulneració del dret fonamental a la jurisdicció per tal com aquest garanteix l'obtenció d'una decisió fonamentada en Dret.

La recurrent al·lega que la Sala Civil ha motivat la seva sentència de manera errònia i ha fet una aplicació arbitrària de l'article 55 de la Llei 8/2003 sobre el contracte de treball. Segons el seu parer, l'arbitrarietat de la motivació derivaria del fet que no s'aplica el precepte legal que regula els supòsits excepcionals del canvi unilateral de l'horari de treball –l'article 38 d'aquesta mateixa Llei-, sinó un altre precepte, l'article 55 esmentat. La sentència, una vegada més segons el parer de la recurrent, fa una interpretació i una aplicació arbitràries d'aquest article 55 en relació amb l'article 54 de la mateixa Llei. S'oblida que, d'acord amb l'article 38 esmentat, l'empresari pot ordenar modificacions en l'horari laboral només en el cas que aquestes modificacions no variïn l'horari de treball pactat. En particular, l'escrit de recurs d'empara s'oposa al raonament de la Sala Civil segons el qual el canvi d'horari va venir imposat per un tercer, motiu pel qual no es pot imputar a l'empresa un incompliment greu del contracte de treball.

Aquestes al·legacions examinades, el Tribunal Constitucional considera que les objeccions que es plantegen contra les resolucions impugnades podrien fer l'objecte d'un recurs de cassació, si aquest existís. Efectivament, allò que s'al·lega és l'aplicació d'un precepte de la Llei sobre el contracte de treball en lloc d'un altre, que seria procedent, i la interpretació correcta d'aquest darrer, a la vista de l'article 38 disposa que no es pot variar substancialment l'horari de treball, sense el consentiment exprés del treballador. No obstant això, com reconeix encertadament la representació processal de la recurrent, aquest Tribunal no té una naturalesa cassacional.

Segon

Aquest Tribunal és competent per determinar si la part recurrent ha obtingut una decisió fonamentada en Dret, d'acord amb l'exigència de l'article 10 de la Constitució. Per discutible que pugui ser la decisió acordada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, qüestió en la qual aquest Tribunal no ha d'entrar, allò que és cert i incontrovertible, és que la sentència del 22 de juliol del 2010 objecte de recurs conté un repertori ample de raonaments jurídics que la fonamenten. Tampoc s'ha d'oblidar que anteriorment la Secció Civil de la Batllia es va pronunciar en el mateix sentit.

El fons de l'assumpte en sí mateix és de naturalesa laboral –no constitucional- i només hagués

pogut entrar en l'àmbit d'aquesta jurisdicció constitucional si la decisió acordada no estès recolzada en raonaments jurídics diversos que –encertats o no- no podran ser mai titllats d'absurds, il·lògics o arbitraris, tot i poder ser discutibles. Ja que, efectivament, la cognitio d'un tribunal de cassació no coincideix amb la d'un tribunal constitucional. En un procés de cassació caldria decidir si la interpretació de la recurrent guarda més conformitat amb la llei que la que va ser exposada pel Tribunal Superior de Justícia. Però aquesta no és la funció del Tribunal Constitucional quan aplica l'article 10 de la Constitució.

Des de la perspectiva constitucional, el Tribunal Constitucional controla si s'ha adoptat una decisió fonamentada en Dret. Per això no examina si els raonaments, que fonamenten la decisió, són els millors o els més apropiats, ja que això implicaria envair el camp de la jurisdicció ordinària que la Constitució reserva a la seva competència. El Tribunal Constitucional ha de limitar-se a comprovar si les decisions impugnades estan fonamentades amb arguments jurídics. Només en cas que aquests arguments manquin del tot o –convé repetir-ho- siguin de manera evident contraris a la lògica, absurds o totalment arbitraris, l'assumpte pot entrar dins de l'anomenat cànon de constitucionalitat i el Tribunal Constitucional podrà intervenir-hi. En aquesta causa, cap d'aquestes circumstàncies existeix. Per aquest motiu, tal com ho demana el Ministeri Fiscal, és procedent, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, inadmetre a tràmit aquest recurs d'empara per manca manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2010-35-RE interposat per la representació processal de la Sra. Antònia Vazquez Marquez contra la sentència del 22 de juliol del 2010 i contra l'aute del 19 d'octubre del mateix any, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de febrer del 2011.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President

Vicepresident

Didier Maus

Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat

Magistrat